

hvilket Øjeblik der bliver Enighed mellem Partierne derom, er det muligt at gennemføre en Lov, som svarer til den Form for Afstemning, om hvilken der maatte blive opnaaet Enighed mellem Partierne eller i alt Fald komme Forstaaelse mellem et Flertal af de Partier, der er repræsenteret her i Salen.

Korsgaard: Det ærede Medlem Hr. P. Munch sagde, at ved en Folkeafstemning vilde der blive Ro om Forsvarssagen. Dette er en fuldkommen falsk Fremstilling af dette Spørgsmaal. I dette Folk er der omtrent to lige store Dele, den ene Del, som vil et Forsvar, som i dette at forsvare sit Land ser noget fortjenstfuldt, og en anden Halvdel, som intet Forsvar vil, som ser noget fortjenstfuldt i ikke at ville forsvare sit Land. Deri ligger den dybe Forskel, som det ikke er muligt ved en Folkeafstemning at skaffe bort. Hvorledes Fremtiden vil blive, om det ene eller det andet Parti skal have Flertal, derom skal jeg intet kunne sige; men at forene disse to i sig selv modstridende Standpunkter er en fuldkommen Umulighed.

Fraenkel: Der vilde altsaa det ærede Medlem Hr. P. Munch anse det for retfærdigt, at han indkasserede for sig Summen af disse to hinanden ganske modsat menende Folkemassers Stemmer — altsaa Stemmer fra dem, der overhovedet intet Forsvar vil, og fra dem, der nok vil have et Forsvar, men ikke det, der var forelagt. Dette vil jeg anse for bunduretfærdigt. Men hvis man kunde naa til en Folkeafstemning, der gik ud paa at faa draget Skillelinien i Befolkningen, saa vi kunde faa at vide, hvem der overhovedet vilde et effektivt Forsvar, og hvem der ikke vilde det, saa vilde jeg sige, at det var noget, jeg kunde ønske at være med til at se en Gang. For er det saadan, at en Flerhed af det danske Folk virkelig ikke vil have Landet forsvaret, saa vilde jeg ikke paatvinge dem et Forsvar, selv om jeg kunde. Jeg har ikke Lyst til at være Formynder for et Folk; et Folk maa selv raade over sin Skæbne og tage sit Ansvar og Konsekvenserne deraf. Men det ærede Medlem har ikke formuleret noget bestemt med Hensyn til, hvorledes denne Folkeafstemning skulde forelægges Folket; og er man først gaaet ind paa Folkeafstemningen, saa hænger man, om jeg saa maa sige, paa den, og saa kan der komme en Formulering, som

er ganske imod, hvad man kan ønske, og ogsaa imod, hvad man kan være tjent med.

Stengaard-Kirkegaard: Naar det ærede Medlem Hr. P. Munch første Gang udtaler, at jeg paa visse Betingelser kunde gaa med til Folkeafstemning, og nu i Dag paastaar, at jeg har givet afgørende Tilsagn, saa er det to saa modstridende Udtalelser, at jeg ikke tror, man med dem fremmer Tingets Anseelse. Det rigtige er, at jeg aldrig har givet noget afgørende Tilsagn om at gaa med til Folkeafstemning, men har stillet visse bestemte Betingelser. Hvad angaar Udtalelsen om den passende Behændighed, vil jeg i øvrigt aldeles ikke i det Stykke konkurrere med det ærede Medlem Hr. P. Munch. Saa er der endelig Realiteten tilbage, Spørgsmaalet om Folkeafstemning, og der er det jo en Kendsgerning, at vi har en Lov om Folkeafstemning, som forlanger, at der skal stemmes ja eller nej, og altsaa ikke aabner Mulighed for, at samtlige Forslag kan komme ud til Vælgernes Afgørelse. Det er en Kendsgerning, og den Lov ændres ikke ved, at man enten i Gaar eller i Dag stemmer for en Dagsorden. Den kan kun ændres ved Lov.

P. Munch: Det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard siger nu, at han ikke har givet afgørende Tilsagn, han fortolker sine Udtalelser paa den Maade, at han siger, at han har knyttet nogle Betingelser dertil. Men det ærede Medlem maa dog vel være paa det rene med, at han har givet afgørende Tilsagn om under visse Betingelser at medvirke til en Folkeafstemning, og dette afgørende Tilsagn har han ved sin Holdning nu brudt. At man uden nogen som helst Vanskelighed vil kunne give en Lov, der giver Regler for Folkeafstemning, naar man i øvrigt kan blive enig om, at der skal foretages en saadan, kan der dog vel ikke være Tvivl om.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard udtalte, at Folket overfor dette Spørgsmaal var delt i to Halvdele, og dette er vel i det store og hele rigtigt. Men naar dette er Tilfældet, har vi ogsaa Krav paa, at den Halvdel, der i Øjeblikket ikke er Flertal i denne Sal, faar Lejlighed til at spørge, hvilken Del af Befolkningen der er det virkelige Flertal overfor Spørgsmaalet. Det er det Krav, vi stiller, og det mener vi med Rette at kunne stille. Det ærede Medlem Hr. Fraenkel spurgte